

Undersøgelse af fusioner i gymnasiesektoren 2014

Grundlaget for undersøgelsen

GL's fusionsundersøgelse er udarbejdet på baggrund af en spørgeskemaundersøgelse udsendt til knap 800 medlemmer på fusionerede skoler. Der er 358 der har svaret, hvilket giver en svarprocent på 45%. Undersøgelsen blev foretaget i foråret 2014. En del af spørgsmålene har været i form af fritekst. Denne fritekst vil blive anvendt til at gennemskrive GL's fusions ABC, der er en hjælp til TR/medlemmer, der står over for en fusion. Undersøgelsen skal ses som en mulighed for at finde svar på, hvordan en fusion bliver bedre, og hvilke fordele og ulemper gymnasielærere har oplevet ved fusioner.

Hovedkonklusioner

Information og indflydelse

1. De to mest angivne årsager til fusionerne er økonomi og fastholdelse af uddannelser med få elever i yderområderne.
2. Det er ledelsen eller bestyrelsen, der primært har orienteret om fusionen og årsagen til denne.
3. 20 pct. af respondenterne har svaret, at de i meget høj grad eller i høj grad blev inddraget i fusionsprocessen (bemærk dog, at svarprocenten er lav her).

Lærernes forhold

1. 22 pct. angiver øget sparring inden for faggruppen som en fordel ved fusionen, og 18 pct. angiver øget sparring med andre undervisere. Af besvarelserne mener 56 pct., at der ikke har været fordele ved fusionen for dem som undervisere. Det høje tal kan hænge sammen med, at kun 23 pct. underviser på flere gymnasiale uddannelser. Samtidig med at en del af de undersøgte fusioner ikke har bygningsfællesskab.
 2. Af ulemper ved fusionen for underviserne peger 62 pct. på, at der er længere til ledelsen. 53 pct. peger på forskellige kulturer.
 3. 37 pct. mener, at fusionen har givet eleverne et større udbud af valgfag. 32 pct. mener, at eleverne nu har lettere ved uddannelsesskift. 40 pct. af respondenterne mener ikke, at eleverne har kunnet drage fordele af fusionen.
 4. Modsæt vurderer lidt over 41 pct., at eleverne ikke har haft ulemper ved fusionen. 44 pct. vurderer, at der er mindre nærhed for eleverne. 18 pct. mener, at fusionen har givet mindre fokus på den enkelte elev.
- Endelig er der 41 pct. af lærerne der mener at den bedste form for fusion/samarbejde vil være mellem de gymnasiale uddannelser, 21 pct. mener, at bygningsfællesskab/campus som selvstændige institutioner vil være at foretrække. 17 pct. af de medvirkende lærere ved det ikke.

Følgende skoler indgår i undersøgelsen: Campus Bornholm, Campus Vejle, CPH West, EUC Nordvest, Gefion Gymnasium, Handelsskolen København Nord, Handelsskolen Minerva, IBC, Mercantec, Rybners Gymnasium, Struer Statsgymnasium, Syddansk Erhvervsskole Odense-Vejle, Uddannelsescenter Holstebro, Tradium og ZBC.

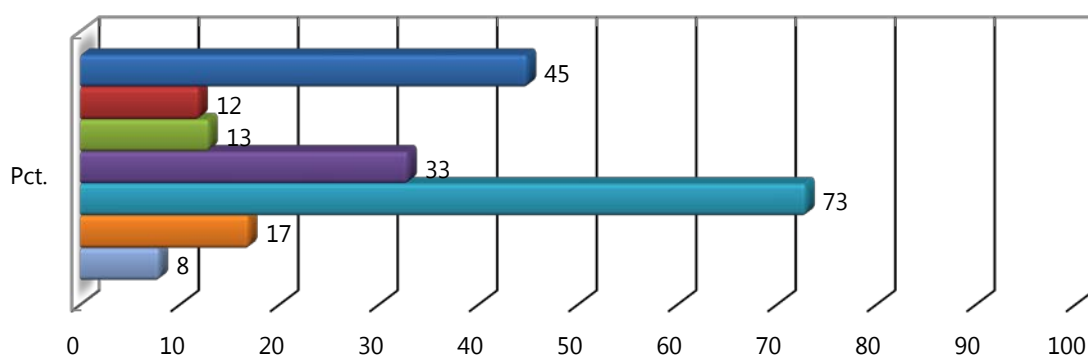
For nogle skoler er der meget få medlemmer, der har svaret, mens der for andre er væsentligt flere. Det har ikke været undersøgelsens formål at se hvordan den enkelte fusion er forløbet, men som sagt at indhente vores medlemmers erfaringer mere bredt. Derfor er resultaterne ikke fordelt på skoleform.

2 Underviser du elever på flere uddannelses- typer (hhx, htx, stx, hf)?

	Pct.
Ja	23%
Nej	77%

Af spørgsmål 2 fremgår det, at 23 pct. underviser på flere forskellige gymnasiale uddannelser, mens 77% underviser på en uddannelse.

3 Hvad var årsag til skolens fusion?

- Fastholdelse af uddannelser med få elever i yderområder
- Bedre fagligt miljø for undervisere og elever, fx i form af bedre faglig sparring i faggrupper og øget udbud af valgfag
- Styrke det sociale fællesskab blandt en bred gruppe af elever
- Fastholde elever og gøre det lettere for elever at skifte uddannelse
- Økonomiske argumenter, fx stordriftsfordele

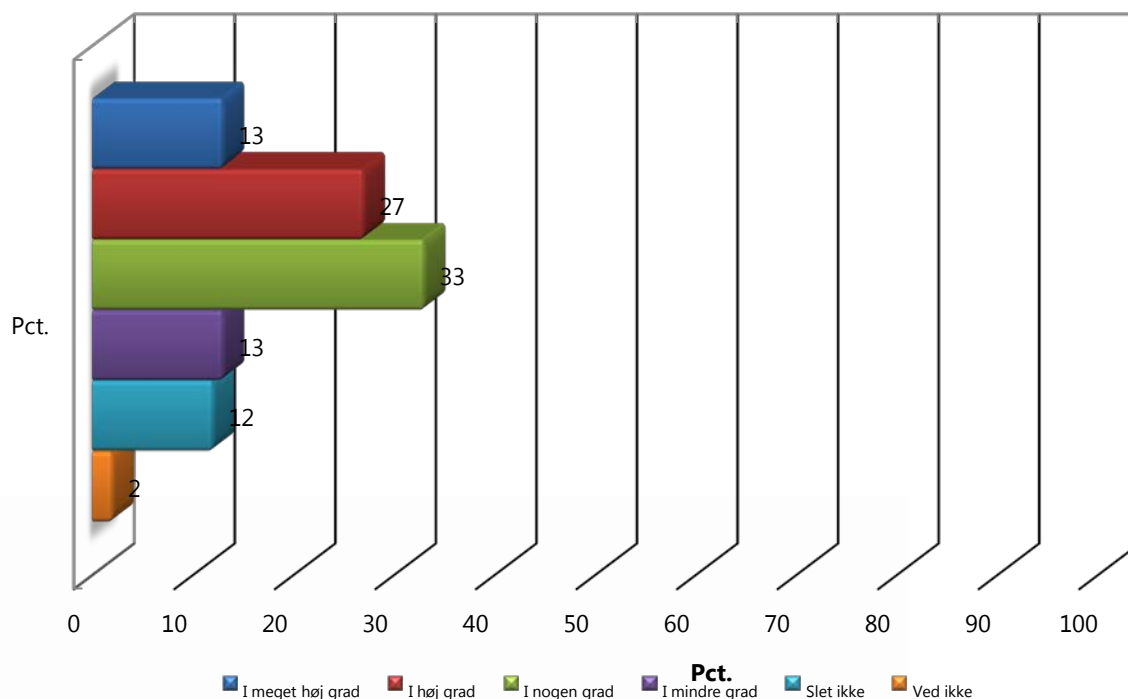
Pct.

3 Hvad var årsag til skolens fusion?

Fastholdelse af uddannelser med få elever i yderområder	45%
Bedre fagligt miljø for undervisere og elever, fx i form af bedre faglig sparring i faggrupper og øget udbud af valgfag	12%
Styrke det sociale fællesskab blandt en bred gruppe af elever	13%
Fastholde elever og gøre det lettere for elever at skifte uddannelse	33%
Økonomiske argumenter, fx stordriftsfordele	73%
Ved ikke	17%
Andre årsager:	8%

De fleste af vores medlemmer svarer, at der er økonomiske argumenter for fusionen. Det svarer hele 73 pct. Næstflest svarer fastholdelse af uddannelser med få elever i ydreområderne med 45 pct. Spørgsmålet summer ikke til 100 pct., da det var muligt at markere flere årsager.

4 Stod det klart for dig, hvorfor skolen fusionerede?

4 Stod det klart for dig, hvorfor skolen fusionerede?

I meget høj grad	13%
I høj grad	27%
I nogen grad	33%
I mindre grad	13%
Slet ikke	12%
Ved ikke	2%

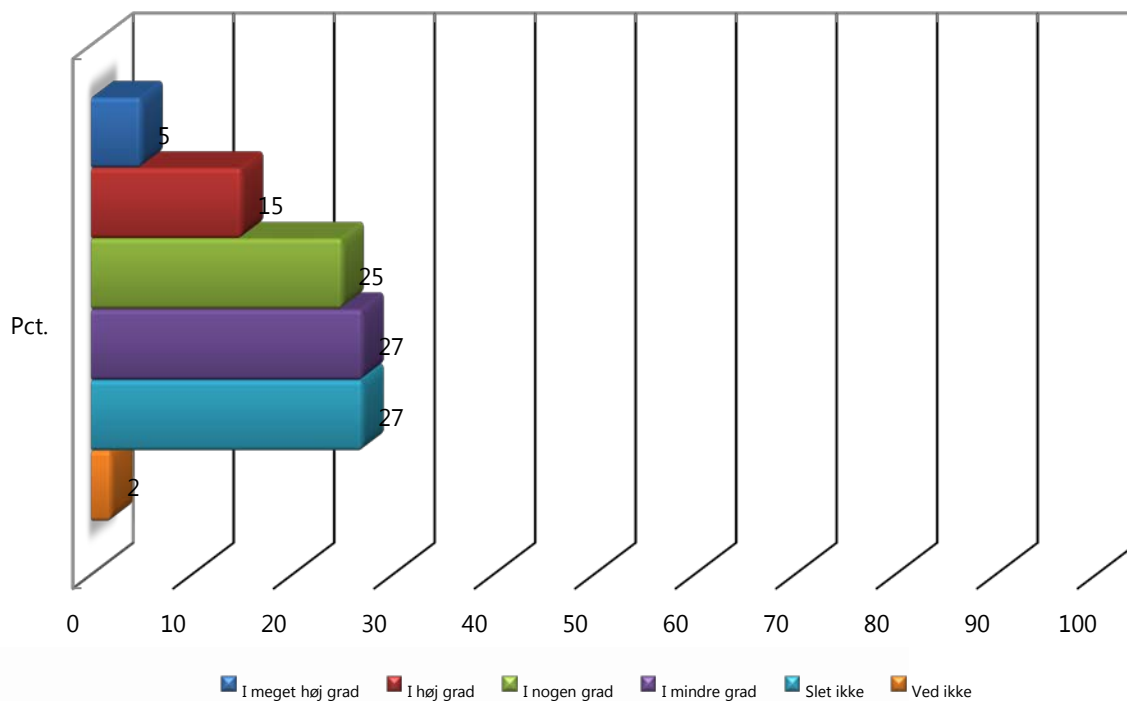
40 pct. svarer, at det i meget høj grad eller i høj grad stod klart, hvorfor skolen fusionerede. Modsat er der 25 pct. af respondenterne, der mener, at det kun er tilfældet i mindre grad eller slet ikke.

5 Blev du som medarbejder løbende orienteret om fusionsprocessen og -status?

	Pct.
Ja	73%
Nej	27%

Af undersøgelsen fremgår det, at 73 pct. løbende er blevet orienteret om fusionsprocessen og dennes status. Modsat er der 27 pct., der ikke føler sig løbende orienteret i processen. Det er i overvejende grad ledelsen, der har orienteret om selve fusionen.

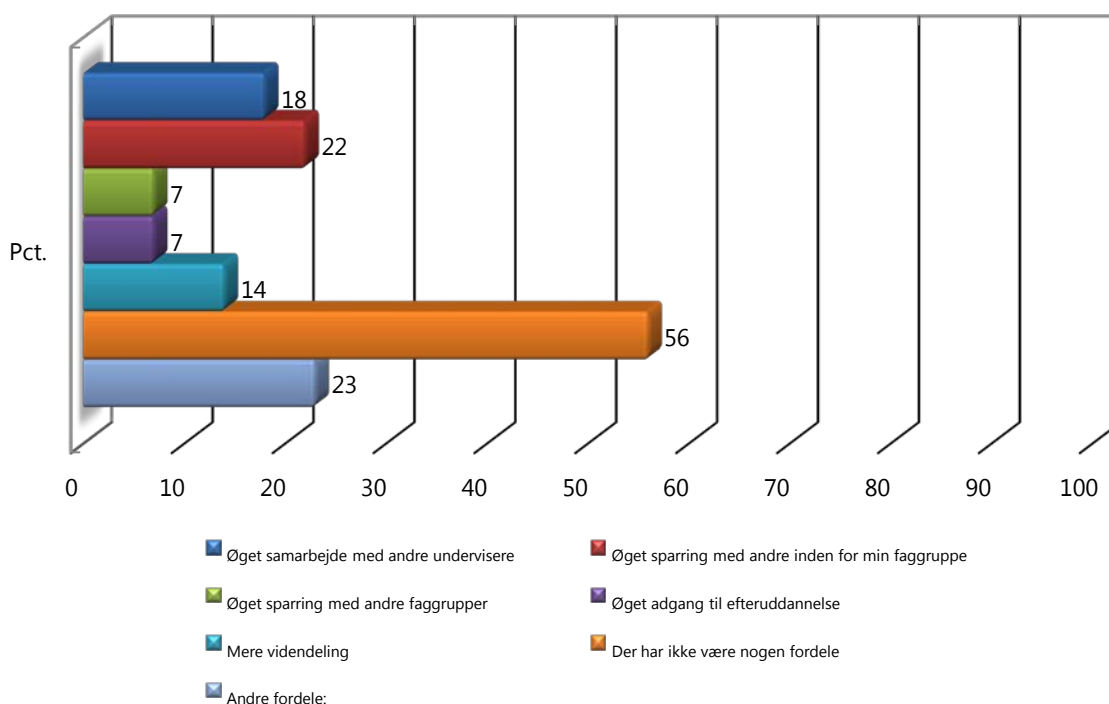
6 I hvilken grad blev medarbejderne inddraget i fusionsprocessen?

	Pct.
6 I hvilken grad blev medarbejderne inddraget i fusionsprocessen?	
I meget høj grad	5%
I høj grad	15%
I nogen grad	25%
I mindre grad	27%
Slet ikke	27%
Ved ikke	2%

Ser vi derimod på, om medarbejderne føler sig inddraget i fusionsprocessen, svarer over halvdelen, at de slet ikke eller i mindre grad er blevet inddraget.

7 Hvilke fordele har du som underviser oplevet ved fusionen?

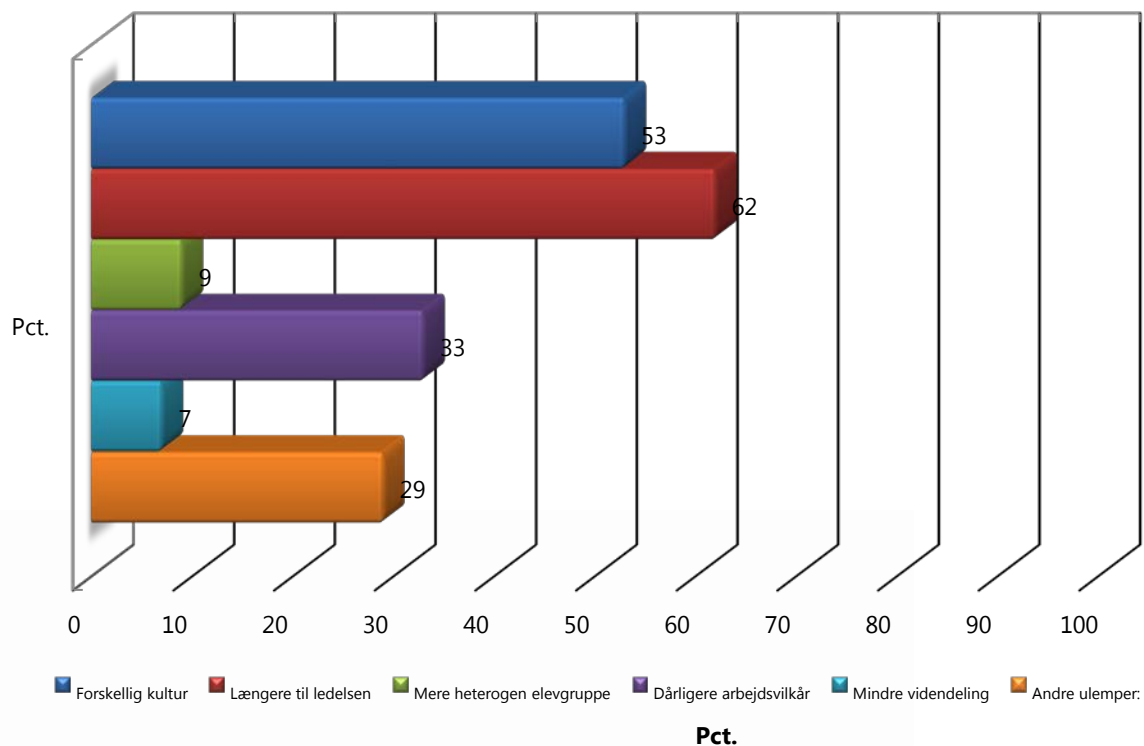

7 Hvilke fordele har du som underviser oplevet ved fusionen?

	Pct.
Øget samarbejde med andre undervisere	18%
Øget sparring med andre inden for min faggruppe	22%
Øget sparring med andre faggrupper	7%
Øget adgang til efteruddannelse	7%
Mere videndeling	14%
Der har ikke være nogen fordele	56%
Andre fordele:	23%

Der er 56 pct., der som underviser ikke oplever fordele ved fusionen. Flest mener, at den øgede sparring med andre inden for egen faggruppe og andre undervisere er en fordel. Hele 23 pct. har angivet andre fordele - disse spænder fra nye og bedre faciliteter til generel fornyelse til bedre timefagfordeling. Blandt de 23 pct. er der dog flere, der har skrevet, at der ikke har været fordele endnu, men at det nok kommer.

8 Hvilke udfordringer/ulemper har du som underviser oplevet ved fusionen?

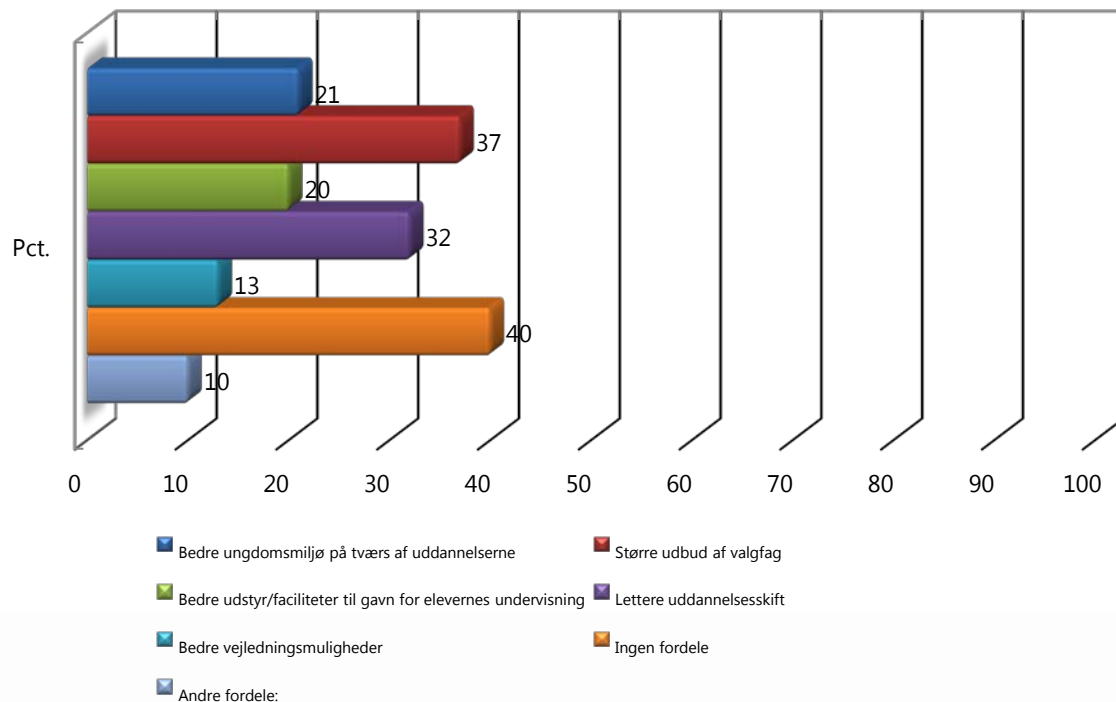

8 Hvilke udfordringer/ulemper har du som underviser oplevet ved fusionen?

Forskellig kultur	53%
Længere til ledelsen	62%
Mere heterogen elevgruppe	9%
Dårligere arbejdsvilkår	33%
Mindre videndeling	7%
Andre ulemper	29%

Ser man på, hvilke ulemper respondenterne mener, der er som underviser på en fusioneret institution, svarer 62 pct., at der er blevet længere til ledelsen, mens 53 pct. svarer forskellige kulturer.

9 Hvilke fordele vurderer du, at eleverne har haft ved fusionen?

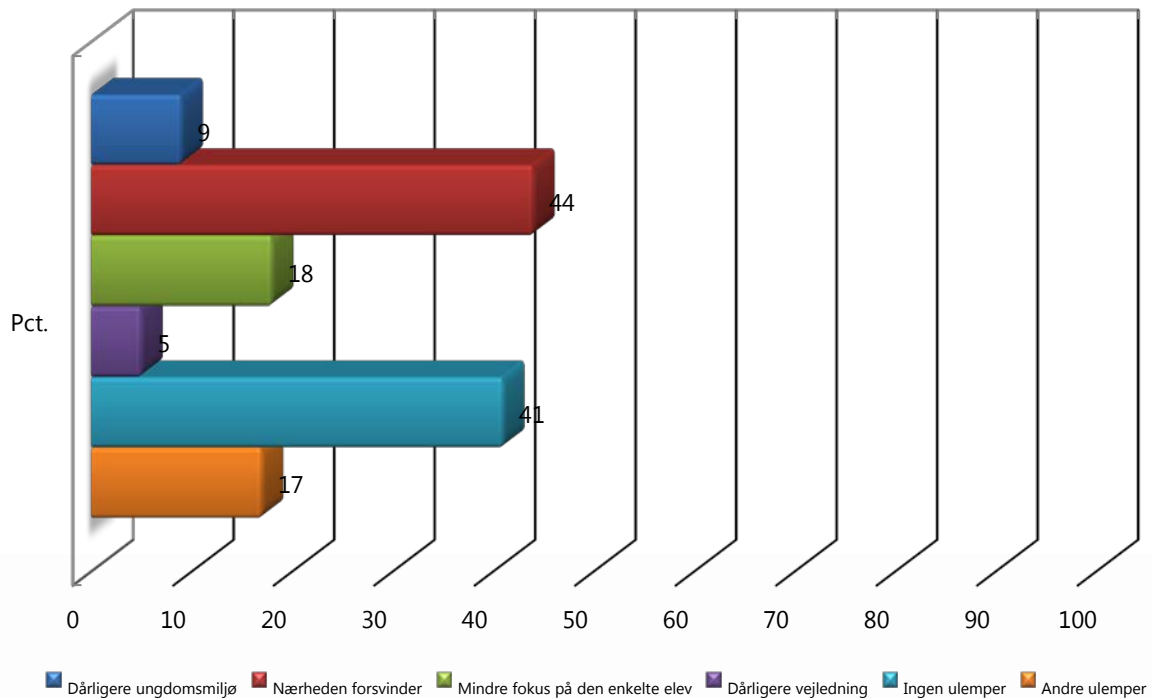

9 Hvilke fordele vurderer du, at eleverne har haft ved fusionen?

Bedre ungdomsmiljø på tværs af uddannelserne
 Større udbud af valgfag
 Bedre udstyr/faciliteter til gavn for elevernes undervisning
 Lettere uddannelsesskift
 Bedre vejledningsmuligheder
 Ingen fordele
 Andre fordele:

Der er 40 pct. af lærerne, der vurderer, at eleverne ingen fordele har haft ved fusionen.
 Af de øvrige 60 pct. mener 37 pct., at fusionen giver bedre udbud af valgfag, 32 pct. lettere uddannelsesskift og 21 pct. bedre ungdomsmiljø på tværs af uddannelser.

10 Hvilke ulemper vurderer du, at eleverne har haft ved fusionen?

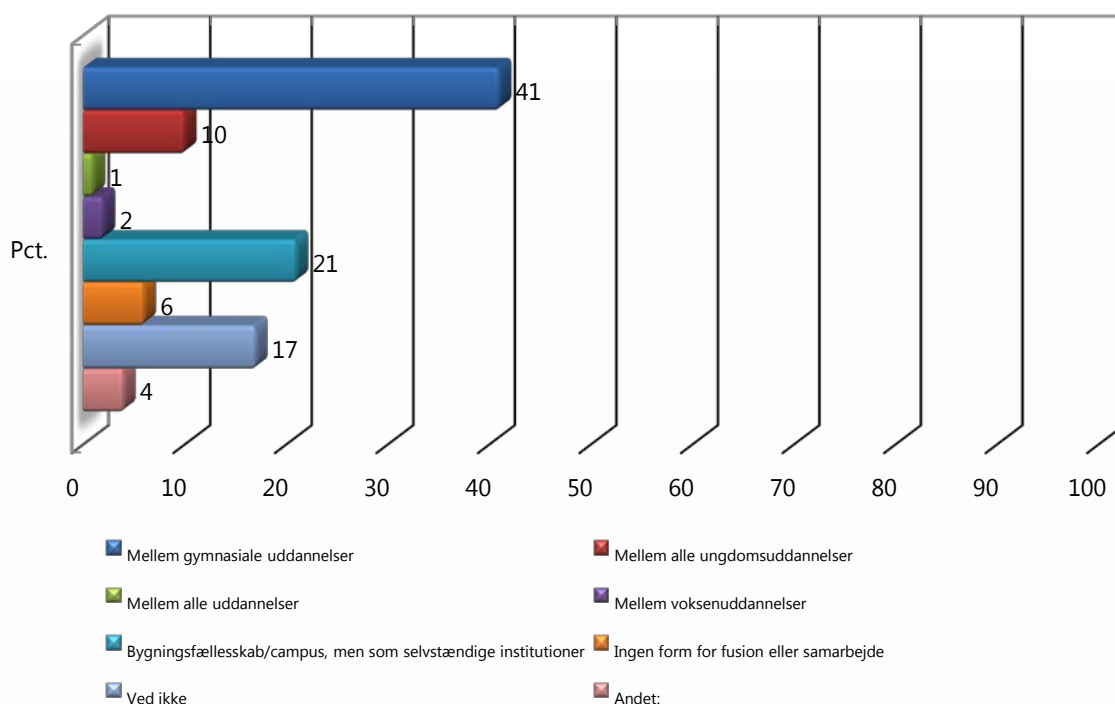
10 Hvilke ulemper vurderer du, at eleverne har haft ved fusionen?

Dårligere ungdomsmiljø	9%
Nærheden forsvinder	44%
Mindre fokus på den enkelte elev	18%
Dårligere vejledning	5%
Ingen ulemper	41%
Andre ulemper	17%

Der er 41 pct. af de medvirkende lærere, der ikke mener, at eleverne har haft ulemper ved fusionen, mens 59 pct. vurderer, at der er ulemper.

44 pct. angiver, at nærheden forsvinder, og 18 pct., at der er kommet mindre fokus på den enkelte elev.

11 Hvilken form for fusion/samarbejde mener du vil være bedst?

11 Hvilken form for fusion/samarbejde mener du vil være bedst?

Mellem gymnasiale uddannelser	41%
Mellem alle ungdomsuddannelser	10%
Mellem alle uddannelser	1%
Mellem voksenuddannelser	2%
Bygningsfællesskab/campus, men som selvstændige institutioner	21%
Ingen form for fusion eller samarbejde	6%
Ved ikke	17%
Andet:	4%

41 pct. af lærerne mener, at den bedste form for fusion/samarbejde vil være mellem de gymnasiale uddannelser.

21 pct. mener, at bygningsfællesskab/campus som selvstændige institutioner vil være at foretrække.

17 pct. af de medvirkende lærere svarer 'ved ikke'.

Hvordan kunne fusionsprocessen have været bedre?

(Bearbejdet fritekst)

- Anerkend den enkelte skoles/afdelings/uddannelseskultur og historie
- Ligeværdighed i fusionsprocessen uanset uddannelse og størrelse
- Sikre at de forskellige uddannelser bliver hørt i bestyrelsen
- Langt større gennemsikuelighed i beslutningsprocesserne og mere åben demokratisk debat
- Demokrati, åbenhed og tillid
- Større respekt for det velfungerende før en fusion

- Medejerskab for alle
 - Alle led bør inddrages i processen med at skabe den nye institution
 - At der blev lyttet mere til lærerne – herunder deres ønsker og bekymringer
 - Medarbejderindflydelse i mindre grupper – f.eks. ved at samle faggrupperne på tværs (også efterfølgende)
 - Ordentlig tid til fusionsforberedelse
 - "Frivillig fusion"
-
- Ledelsen burde være realistisk omkring målsætning, overholde løfter, tidsplaner samt informere
 - Åbenhed om økonomi og eventuelle økonomiske konsekvenser
 - Klart formål/motivering/vision med fusionen – fokus på fordele/udbytte eller nødvendighed
 - Fælles værdigrundlag og mål – klare retningslinjer/fokus på proces
 - Fokus på pædagogiske argumenter for fusioner i stedet for økonomiske
-
- Synlig ledelse
 - Mere dialogsgørende ledelse
 - Behov for en samlet ledelse der også fysisk er sammen
 - Ledelse med kendskab til uddannelsesområdet – også efter fusionen
 - Lyttende ledelse med overskud og overblik
 - Projektleder der kunne tage aben med sig
-
- Færre lokale- og bygningsskift
 - Større autonomi til gymnasieafdeling/mindre enheder – herunder økonomisk, forhandlingsmæssigt, studiemiljø mv. At man bibeholder det små i det store
 - Tættere geografisk beliggenhed, bygningsfællesskab på plads først
 - Vanskeligt med mange ændringer på en gang (herunder OK13) – planlæg en rimelig proces
 - Hurtig klarhed og udmeldinger omkring ledelsesforhold, bygningsforhold, personalevilkår mv.
-
- Mere fokus på de fusionerede elever
 - Fokus på kvalitet
 - Mere fokus på arbejdsmiljø, trivsel, det sociale og videreuddannelse
 - Fokus på kultur og integration skal holdes (5-10 år) via pædagogiske arrangementer, fælles møder, videndeling på tværs af afdelinger, faggruppedage, sociale arrangementer for alle mv.
 - Ensartede forhold for de forskellige afdelinger (indflydelse, personalegoder og arbejdsforhold)
 - Tid til og fokus på den pædagogiske planlægning
 - Kontrol med processen og målsætninger der kan evalueres
 - Hvis flere gymnasiale uddannelser fusionerede, flyttes fokus til gymnasiet fra EUD
 - Samarbejde på tværs af uddannelser – videndeling, undervisningsmateriale og undervisning
 - Har allerede været et godt forløb med involvering af hele medarbejdergruppen, og der har været fokus på eleverne. Derfor er fusionen gennemført med respekt for undervisningsområdet – og hermed for både elever og undervisere
 - Allerede en vellykket fusion; der blev gjort alt det, man kunne og burde